

Overzicht van geneesmiddelen met specifiek preoperatieve medicatieadviezen

Meest recente versie steeds terug te vinden op: azg.site/preop_medicationadvies

1. Algemene richtlijnen

Geneesmiddelenklasse	Laatste inname
CARDIOVASCULAIR STELSEL	
ACE-inhibitoren en Angiotensine Receptor Blokkers	24 uur voor operatie
Diuretica	Dag voor operatie
Anticoagulantia en anti-aggregantia	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be . In de bridging link zijn de richtlijnen verwerkt in een handige adviserende tool specifiek voor uw patiënt.
	<i>Uitzondering: voor cataractchirurgie: continueer alle anticoagulantia en anti-aggregantia</i>
HORMONAAL STELSEL	
Antidiabetica	Zie schema's hieronder.
ZENUWSTELSEL	
MAO-inhibitoren	1) antidepressiva: - Fenelzine: > 14 dagen voor operatie - Moclobemide: avond voor operatie
	2) <i>Uitzondering:</i> antiparkinsonmiddelen: doorgeven
ANDERE	
Voedingssupplementen	1) Sint-Janskruid: > 7 dagen voor operatie
	2) Ginkgo Biloba: > 7 dagen voor operatie

2. Alfabetische lijst van geneesmiddelen met specifieke preoperatieve medicatieadviezen.

Via de zoekfunctie of 'control-F' vindt u het geneesmiddel snel terug.

naam GM	klasse	Laatste inname
Abasaglar	langwerkende insuline analogen	avond voor operatie <i>indien toediening 's morgens</i> : mag 's morgens voor operatie toegediend worden
Accupril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Accuretic	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
acetylsalicylic acid krka	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Actos	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Actrapid	snelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : gewone dosis
Aggrenox (= uit de handel)	anti-aggregans	
Aldactazine (= uit de handel: juni 2019)	diureticum	dag voor operatie
Aldactone	diureticum	dag voor operatie
Amarylle	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Amlodipine + valsartan + hydrochloorthiazeide	calciumantagonist + sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Apidra	ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : gewone dosis
Apixaban	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Aprovel	sartaan	24 uur voor operatie
Arixtra	parenteraal anticoagulans	24 uur voor operatie
Asa EG	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Asaflow	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Aspirine	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Atacand	sartaan	24 uur voor operatie
Atacand plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
atenolol + chloortalidon	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Belsar	sartaan	24 uur voor operatie
Belsar plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Bespres	sartaan	24 uur voor operatie
Bipressil	betablokker + ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Brilique	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Burinex	diureticum	dag voor operatie

Bydureon	incretinemimeticum (once weekly)	niet toedienen op dag van operatie <i>indien toediening normaal op dag van operatie</i> : dosis 1 dag vervroegen naar dag voor operatie
Byetta	incretinemimeticum	niet toedienen op dag van operatie
Candesart plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
candesartan	sartaan	24 uur voor operatie
candesartan + HCT (hydrochloorthiazide)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
candesartan + HCTZ (hydrochloorthiazide)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
cangrelor	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverduunners.be
captopril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Cardioaspirine	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverduunners.be
Clexane	parenteraal anticoagulans	indien profylactisch: 12 uur voor operatie indien therapeutisch: 24 uur voor operatie
clopidogrel	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverduunners.be
Co-amiloride (= uit de handel: september 2019)	diureticum	dag voor operatie
Co-aprovel	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Co-bespres (= uit de handel: oktober 2020)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
co-bisoprolol	betablokker + diureticum	dag voor operatie
co-candesartan	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Co-diovane	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
co-enalapril	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Co-inhibace	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
co-lisinopril	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
co-losartan	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Combodart	(combinatiepreparaat: solifenacine/tamsulosine)	1 week voor operatie enkel en alleen bij <u>cataractingrepen</u> Niet onderbreken bij alle andere ingrepen!
co-olmesartan	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Coperindo	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
co-ramipril	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Coramlo	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
co-renitec	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
co-valsartan	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Coveram	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Coversyl	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Coversyl plus	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Cozaar	sartaan	24 uur voor operatie

Cozaar plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Dabigatran	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Daonil	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Diamox	diureticum	dag voor operatie
Diovane	sartaan	24 uur voor operatie
dipyridamole	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Edoxaban	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Efient	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Eliquis	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Emcoretic	betablokker + diureticum	dag voor operatie
enalapril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
enalapril + lercanidipine	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Entresto	sacubitril + valsartan	niet te onderbreken (indicatie: hartfalen)
Eplerenone	diureticum	dag voor operatie
Eucreas	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Exforge	sartaan + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Exforge HCT	sartaan + calciumantagonist + diureticum	24 uur voor operatie
Fenelzine	MAO-inhibitor	> 14 dagen voor operatie
Fiasp	ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt: gewone dosis</i>
Fludex	diureticum	dag voor operatie
Focuzine	geneesmiddel met ginkgo Biloba	> 7 dagen voor operatie
Forxiga	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Forzaten	sartaan + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Forzaten HCT	sartaan + calciumantagonist + diureticum	24 uur voor operatie
Fosinil	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Fragmin	parenteraal anticoagulans	24 uur voor operatie
Fraxiparine	parenteraal anticoagulans	indien profylactisch: 12 uur voor operatie indien therapeutisch: 24 uur voor operatie
Fraxodi	parenteraal anticoagulans	24 uur voor operatie
Frusamil	diureticum	dag voor operatie
Furosemide	diureticum	dag voor operatie
Galvus	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Ghemaxan	parenteraal anticoagulans	indien profylactisch: 12 uur voor operatie indien therapeutisch: 24 uur voor operatie
ginkgo biloba	voedingssupplement	> 7 dagen voor operatie
Glibenese	oraal antidiabeticum	avond voor operatie

gliclazide	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
glimepiride	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Glucobay	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Glucophage	oraal antidiabeticum (enkel metformine)	24 uur voor operatie
Glurenorm	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Humalog	ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt : gewone dosis</i>
Humalox mix 25	combinatiepreparaat met ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt: de helft van de ochtenddos</i>
Humalog mix 50	combinatiepreparaat met ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt : de helft van de ochtenddos</i>
Humuline 30/70	combinatiepreparaat: klassieke insulines	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt: de helft van de ochtenddos</i>
Humuline NPH	insuline met intermediaire werkingsduur	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens: mag 's morgens voor operatie toegediend worden</i>
Humuline regular	snelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt: gewone dosis</i>
Hygroton	diureticum	dag voor operatie
Hyperiplant	geneesmiddel met Sint-Janskruid	> 7 dagen voor operatie
Hyporetic	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Indapamide	diureticum	dag voor operatie
Inhibace	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Innohep	parenteraal anticoagulans	24 uur voor operatie
Inspra	diureticum	dag voor operatie
Insulatard	insuline met intermediaire werkingsduur	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens: mag 's morgens voor operatie toegediend worden</i>
insulinepomp subcutaan (SC)	bevat Apidra, Fiasp, Humalog of Novorapid	nuchter: geen maaltijdbolus. Insulinepomp verder laten lopen in basaal ritme. Eventueel correctiebolus. <i>Indien nuchter na ontbijt : gewone bolus bij ontbijt en insulinepomp verder laten lopen in basaal ritme</i>
		opmerking: voor insulinepomppatiënten wordt de behandelend endocrinoloog bij voorkeur verwittigd van de opname.
Insuman basal	insuline met intermediaire werkingsduur	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens: mag 's morgens voor operatie toegediend worden</i>
Insuman rapid	snelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt : gewone dosis</i>
Invokana	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
irbesartan	sartaan	24 uur voor operatie

irbesartan + HCT (hydrochloorthiazide)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
irbesartan + hydrochloorthiazide	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Janumet	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Januvia	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Jardiance	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Jentaduetto	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Kengrexal	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Kinzalkomb	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Kinzalmono	sartaan	24 uur voor operatie
Komboglyze	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Lantus	langwerkende insuline analogen	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens</i> : mag 's morgens voor operatie toegediend worden
Lasix	diureticum	dag voor operatie
Levemir	langwerkende insuline analogen	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens</i> : mag 's morgens voor operatie toegediend worden
Lipercosyl	statine + ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Lipertance	statine + ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
lisinopril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Lixiana	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Lodoz	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Loortan	sartaan	24 uur voor operatie
Loortan plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
losartan	sartaan	24 uur voor operatie
losartan plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Lyumjev	ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : gewone dosis
Lyxumia	incretinemimeticum	niet toedienen op dag van operatie
Marcoumar	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Marevan	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Maxsoten	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Metformax	oraal antidiabeticum (enkel metformine)	24 uur voor operatie
Metformine	oraal antidiabeticum (enkel metformine)	24 uur voor operatie

Micardis	sartaan	24 uur voor operatie
Micardis plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Millepertuis Sint-Janskruid	geneesmiddel met Sint-Janskruid	> 7 dagen voor operatie
Milperinol	geneesmiddel met Sint-Janskruid	> 7 dagen voor operatie
Minidiab	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
moclobemide	MAO-inhibitor	avond voor operatie
Nardelzine (= uit de handel: juni 2019)	MAO-inhibitor	> 14 dagen voor operatie
Nobiretic	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Novomix 30	combinatiepreparaat met ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : de helft van de ochtenddos
Novomix 50	combinatiepreparaat met ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : de helft van de ochtenddos
Novomix 70	combinatiepreparaat met ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : de helft van de ochtenddos
Novonorm	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Novorapid	ultrasnelwerkend insuline	niet toedienen dag van operatie. <i>Indien nuchter na ontbijt</i> : gewone dosis
olmesartan	sartaan	24 uur voor operatie
olmesartan plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
olmesartan plus HCT	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
olmesartan + amlodipine	sartaan + calciumantagonist	24 uur voor operatie
olmesartan + amlodipine + HCT	sartaan + calciumantagonist + diureticum	24 uur voor operatie
olmesartan + HCTZ (hydrochloorthiazide)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Olmetec	sartaan	24 uur voor operatie
Olmetec plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Omic	alfa1-blokker (benigne prostaathypertrofie)	1 week voor operatie enkel en alleen bij cataractingrepen Niet onderbreken bij alle andere ingrepen!
Onglyza	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Ozempic	incretinemimeticum (once weekly)	niet toedienen op dag van operatie <i>Indien toediening normaal op dag van operatie</i> : dosis 1 dag vervroegen naar dag voor operatie
Peramteva	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
perindopril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
perindopril + amlodipine	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
perindopril + indapamide		
Sandoz	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Plavix	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be

Pradaxa	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Preterax	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
quinapril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
ramipril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
ramipril + amlodipine	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
ramipril + HCTZ (hydrochloorthiazide)	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Ranomax	alfa1-blokker (benigne prostaahypertrofie)	1 week voor operatie enkel en alleen bij cataractingrepen Niet onderbreken bij alle andere ingrepen!
Rastinon (buitenlands geneesmiddel)	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Renitec	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Repaglinide	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Rivaroxaban	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Saxenda [liraglutide]	incretinemimeticum (ter behandeling van obesitas)	niet toedienen op dag van operatie
Sectrazide	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Segluromet	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Sevikar	sartaan + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Sevikar HCT	sartaan + calciumantagonist + diureticum	24 uur voor operatie
sint-janskruid (=Hypericum perforatum)	voedingssupplement	> 7 dagen voor operatie
Sintrom	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
spironolactone	diureticum	dag voor operatie
Steglatro	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Steglujan	combinatie orale antidiabetica	avond voor operatie
Suliqua	combinatie antidiabeticum + langwerkend insuline	<i>Indien gepland voor 's morgens:</i> niet toedienen en éénmalig te vervangen in ziekenhuis door insuline Abasaglar of Lantus: zelfde aantal eenheden. <i>Indien gepland voor 's avonds:</i> mag gegeven worden.
Synjardy	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Tamsulosine	alfa1-blokker (benigne prostaahypertrofie)	1 week voor operatie enkel en alleen bij cataractingrepen Niet onderbreken bij alle andere ingrepen!
Tanakan	geneesmiddel met ginkgo Biloba	> 7 dagen voor operatie
Tavoforce	geneesmiddel met ginkgo Biloba	> 7 dagen voor operatie
Tavonin	geneesmiddel met ginkgo Biloba	> 7 dagen voor operatie
Tazko	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
telmisartan	sartaan	24 uur voor operatie

telmisartan plus HCT (hydrochloorthiazide)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
telmisartan + HCTZ (hydrochloorthiazide)	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
telmisartan + hydrochloorthiazide	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Tenoretic	betablokker + diureticum	dag voor operatie
Teveten	sartaan	24 uur voor operatie
Teveten plus	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie
Ticagrelor	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Ticlid	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
ticlopidine	anti-aggregans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
tolbutamide (buitenlands geneesmiddel)	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
torasemide	diureticum	dag voor operatie
Torrem	diureticum	dag voor operatie
Toujeo <u>Solostar</u>	langwerkende insuline analogen	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens: mag 's morgens voor operatie toegediend worden</i>
Toujeo <u>Doublestar</u>	langwerkende insuline analogen	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens: mag 's morgens voor operatie toegediend worden</i>
Trajenta	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Tresiba	langwerkende insuline analogen	avond voor operatie <i>Indien toediening 's morgens: mag 's morgens voor operatie toegediend worden</i>
Trinomia	ACE-inhibitor + statine + acetylsalicylzuur	vraag advies arts omwille van aanwezigheid acetylsalicylzuur (advies ACE-inhibitor: stop 24 uur voor operatie)
Triplixam	ACE-inhibitor + calciumantagonst + diureticum	24 uur voor operatie
Tritace	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Tritazide	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Trulicity	incretinemimeticum (once weekly)	niet toedienen op dag van operatie <i>Indien op dag van operatie: dosis 1 dag vervroegen naar dag voor operatie</i>
Twynsta	sartaan + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Unidiamicron / uni diamicron / uni-diamicron	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Unigliclazide	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
valsartan	sartaan	24 uur voor operatie
valsartan + hydrochloorthiazide	sartaan + diureticum	24 uur voor operatie

Vesomni	benigne prostaathypertrofie (combinatiepreparaat: dutasteride/tamsulosine)	1 week voor operatie enkel en alleen bij cataractingrepen Niet onderbreken bij alle andere ingrepen!
Victoza	incretinemimeticum	niet toedienen op dag van operatie
Vipdomet	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Vipidia	oraal antidiabeticum	avond voor operatie
Vokanamet	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Xarelto	anticoagulans	Consulteer de bridging link op www.e17bridginglinkbloedverdunners.be
Xigduo	oraal antidiabeticum (o.a. metformine)	24 uur voor operatie
Xultophy	combinatie antidiabeticum + langwerkend insuline	niet toedienen op dag van operatie
Zanicombo	ACE-inhibitor + calciumantagonist	24 uur voor operatie
Zestoretic	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie
Zestril	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Zibrine (= uit de handel: juli 2019)	geneesmiddel met Sint-Janskruid	> 7 dagen voor operatie
Zopranol	ACE-inhibitor	24 uur voor operatie
Zopranol plus	ACE-inhibitor + diureticum	24 uur voor operatie

De arts blijft verantwoordelijk voor de finale adviezen m.b.t. het preoperatief medicatiebeleid van de patiënt.

Voor alle (insuline behandelde) patiënten is de behandelend endocrinoloog ter beschikking voor advies.

Voor insulinepomppatiënten wordt de behandelend endocrinoloog bij voorkeur verwittigd van de opname.

versie: 5 maart 2021

contactpersonen: Apr. Julie Van Den Broucke (056/63 50 85), dr. Steelant (056/63 30 56) of dienst anesthesie (056/63 51 55) az groeninge